

D 10

716

ΔΡΟΖΔΟΒ Α. Π.

Ο ΚΑΠΝΟΝ

ΤΟ ΔΥΛΕΜΑΝ, ΤΟ ΤΟΠΛΑΕΜΑΝ, ΤΟ ΚΞΕΡΙΕΜΑΝ
ΤΙ ΚΑΠΝΥ ΣΟΝ ΒΟΡΙΟΝ ΚΑΦΚΑΣΟΝ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1930

572
40

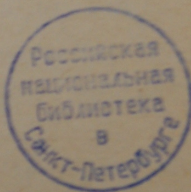
D 10
116

Ο ΚΑΠΝΟΝ

ΤΟ ΔΥΛΕΜΑΝ, ΤΟ ΤΟΠΛΕΜΑΝ ΚΕ ΤΟ ΚΣΕΡΙΕΜΑΝ
ΤΙ ΚΑΠΝΥ ΣΟΝ ΒΟΡΙΟΝ ΚΑΦΚΑΣΟΝ

Μετάφρασι: Ι. ΦΟΤΙΑΔΙ

Г.П.Б на обяз. экз.
Лнгр 1931 год
Акт. № 4-1560

ΕΚΔΟΣΙ «ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ»
Ροζοβ-Ντοу 1930

ДРОЗДОВ А. П.

ТАБАК

Культура, сушка и уборка табака
на Северном Кавказе

Перевод И. ФОТИАДИ

ИЗДАНИЕ

Греческого Изд-ва „КОММУНИСТИС“

ΠΙΑ ΜΕΡΙ ΠΑΓΝΕ ΚΑΛΙΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΙΕΡΓΙΑΝ ΤΙ ΚΑΠΝΟΥ

Ο καπνον ντο θα φιτέφκετε το μέρος πρεπ, πρότον κε κηριότερον να εν ιλέπορον, ζεστον κε ολίγον νεμλιν. Ασα παηροτα τα χόματα καλίτερα ίνε ντο τερυν σο Νότον μερέαν, ρι Δίριν κε ριν Ανατολιν, επιδης κε αφτα τα μέρι χτιπάτα καλίτερα ο ίλεν. Σο Βοραν (ζέβερ) μερέαν ντο τερυν τα πλαντάτσιας κίνε κατάλιλα. Τσιπ ρα τίκια τα παίρια πα κι πρεπ να φιτέφκετε καπνος, γιατι άναθα ντο έχι πολα διςκολίας σο δύλεμαν, έχι φόβον κι ασα δινατα τα έρσχας κε τα χαλαρδίας να μι δεβάζνε κα τα φητα τι καπνου.

Τα πλαντάτσιας τι καπνου, ομάλια ιν, παίρια ιν, κι πρεπ να πέ- ριατα ο Βόριον κε ο Βοριοανατολικον ο αέρας, διότι ατότε ο καπνον κ' εφταν με τον κερν κι ασο κσερίαμαν κ' ίστερα πα απομεν πράσινον.

Για τα φητίας τι καπνου αςόλον καταλιλότερα χό- ματα ίνε τα λαφρα, τα τσαλιμοτα, ανατάραγα με λαλατς κε τσαγυλ κε με ολίγον ραπόχομαν. Σ' αφτα τα χόματα ο καπνον φητρον με το καριάρ, δι μικρον, αλα καρπεμένον φίλον, εφταν με τον κερν κ' ι πιότιταθε γίνετε καλον εμ σο ρενκ, εμ σο αροματ, εμ ριν ποτιν.

Κατάλιλα χόματα για τον καπνον ίνε κε τα λαφρα, τα τσαλιμοτα κε τα κυμζάρια, δίχως λαλατς κε τσαυλ, αλα με περισσότερον ραπόχομαν. Τα τιάτα τα χόματα δίγνε μεζέον εσοδιάν κε καλς πιότιτας καπνον.

Άναθα ατα, για τον καπνον κατάλιλα χόματα λογαριάσκυνταν κε τ' ορμανοχομ, το ρθυμυλιαρ το μαδροχομ ριντάραγα με κηριατσοχομ κε αςπρόχομαν.

Ο καπνον προοδεβ κε ρα γιαγλία, τα τσαλιμοτα τα χόματα κε δι μεγάλον εσοδιάν. Αλα ρ' αφτα τα χόματα επιδι κε το έφταζμαν τι καπνου κρατι πολα κερν, ι πιότιταθε κεν πολα καλον. Τα φητίας τι καπνου σο γιαγλιν τ' ορμανοχομ κε σο μαδροχομ πρεπ να ιν παηροτα, γιατι αφτα τα χόματα κρατυν μεγάλον ιγραζέαν κι αν ιν ομάλια, μόνον ρε κατάκσερα κερυς ιμπορυν να δίγνε καλς πιότιτας καπνον.

Το γιαγλιν το μαβροχομ κε το θερκιλιν το χόμαν κίνε κατάλιλα για τον καπνον, προπάντον σα στέπας κε ε' ομαλοτόπια. Τα τούτα τα χόματα με καρερλιν ιγρασέαν, το ερεστον δέγνε μεγάλον εσοδιάν, αλα ο καπνόςατον εν κατοτέρας πιότιτας, ερετ, απειν, με άσεκεμον μορόδιαν κε εκοτινον χρομαν. Για πλαντάτσιας καπνο κι πάνε κε τα κομοτόπια, τα νεροτσιριάρια τα χαμελασέας κε τ' αλατοχόματα.

Τα όσα ίπαμε παραπαν για τα χόματα, ντο ίνε κατάλιλα για τα φυτίας τι καπνο κ' εφαρμόσκονταν εόλα τα ίδι το καπνο. Τα διάφορα δι το καπνο διάφορα πα αποτελέζματα θα έχνε, έστο κε αν το χόμαν, πυ φυτέβοματα εν το ίδιον. Έναν χόμαν λ.χ. πυ για έναν ίδος καπνο εν πολα κατάλιλον, για άλο ίδος καπνο κι γιαραεθ.

Εκσον ατο ι καταλιλότιτα τυ ενος κε τι άλο τι χοματι εκσαρτάτε κε ασο κλίμαν τυ τόπου. Σα μέρι πυ έχνε δυνατον αέραν κε προπάντον Βοριανατολικον (Ναρτοστ) σα μέρι, πυ ειχνα πιχνα θρεε,σα μέρι, πυ γίνταν παγοσίας,έστο κε τα χόματα αν εν κατάλιλα, τα φυτίας τι καπνο κ'επορυν να προοδέθνε.Το δυνατον ο αέρας αγπαν κε κατατσακον τα φίλα τι καπνο, κε κάποτε κε όλον το φυτον ερι κι αγπαν ασι ρίζαν. Ασον κσερον τον Ανατολικον κε τον Βοριοανατολικον αέραν ο καπνον γίνετε εέρτικον, χορις υσίαν κε νεβζίετε έφχολα.Αν ο αέρας αρχινα κε φισα ίστερα ασα θρογάντας, τα φίλα τι καπνο χαεελιαέφκονταν κε το ρένκνατον καταντα άμον θραεεχομένον. Τα κατάθρεχus ζεμίαν πάντα δέγνε, γιατι το πολα ι ιγρασέα κρύι σπις τι καπνο το έφταμαν. Αν τα κατάθρεχus τσατέθνε τον καπνον εο έφταζμαν απαν, ο καπνον χαν τα ειμία τ' εφταζματι, αρχινα να πρασινίζ γεκτεν κε δι παρακλάδια. Κι αετς πα χαλαν ι πιότιτα τι καπνο.

Σα παιροτα τα πλαντάτσιας τα χαλαρδίας δεβάζνε κα το πσιλον το χόμαν κε τα ενιάζματα κε χομόνε τ' ολόερα τι φυτο με τσιαμουρ. Σ' ομάλια τα μέρι, όπου το χόμαν κι δεβαζ νερον, ασα κατάθρεχus εχηματίονταν λιμνία κ' εκί ο καπνον αδυνατιζ, εαριλαεθ, κiónταν κι ερι το νερον, ο καπνον ιμορι να χάτε όλος διόλο.

Ασα κσερασεάς ιποφέρνε τα φυτα, πυ κ' επρόφτασαν ακόμαν να δένε ρίζαν, ενο τα φυτα τι καπνο, ντο ερίζοσαν υζζε, ταχιανέθνε ειν κσερασεάν καλίτερον κι ασο κοκιν κι ας άλα τα φυτα.

Τα φυτα τι καπνο, κε προπάντον ντο εφυτέφταν αργα, έχνε φόβον ασα μοθοπορινα τα πρόιμα τα παγοσίας (μορόζια). Ο καπνον ντο εχτιπέθεν ασο μοροζ, άλο πυθεν κι γιαραεθ κε ζατι κι πρεπ να τοπλαέφκετε κέλα. Τιακ, τυχ ντο εχτιπέθεν ασον- πάγον ο καπνον, ιμορι να

περίοδος. Φίτεμαν κε τσακέλιζμαν αλογο αργατικά 6, αγυρίον 8, γινέ-
χίον 72, πεδίον 14. Τρίτον περίοδος. Κυμόλομαν, κλάδεμαν, θερσεκο-
θάνια, τσάκομαν, αρμοθιάζμαν κε κσερίεμαν αλογο αργατικά 11, αγυρ.
24, γινέχικα 176. Τέταρτον περίοδος. Τοπλάεμαν στελι ασο χοραφ 20
αγυρ. αργατικά. Πέμτον περίοδος. Τεμετλέεμαν, σορτιρόφκα τενκλέεμαν,
ετιμασία τι χοματι κε τι ενιαζματι για τα παρνίκια, αλογο αργατικά
6, αγυρ. 22 κε γινέχικα 163.

ΠΡΟΙΝ ΟΚΡΥΓΟΝ ΚΥΗΑΝΙ.

1) Για το γύρεμαν τι παρνικι κε το πεσλέεμαν τι φυτο: γόριζμαν
σε σιρας, ενιαζματι κοβάλεμαν (φόρτομαν, κσεφόρτομαν, κε στίθαζμαν),
κσιλι κοβάλεμαν, ενιαζματι ταγλάεμαν, γύρεμαν αδλακι, κσισίσιμον νέν
χοματι, σπάρσιμον αδλακι, άρδεμαν, άνιγμαν κε σκέπαζμαν καπακι, εδο-
ρίαζμαν, πρότον κε δέφτερον τσακέλιζμαν, ενιαζματικον άρδεμαν, πόλε-
μος με τα θλαθερα τα ζοίφια, κοβάλεμαν νερο, φραχτία, καζουκι κάρφο-
μαν κε σετςλέεμαν φυτο, το όλον 36 ιμερκα.

2). Οργεμαν χοραφι κε φίτεμαν: Καθεαφτο όργομαν, θολοκό-
πιζμαν διπλον, ίσαγμαν, χοριζμαν τι χοραφι σε σιρας, μαρχιρόφκα με
το σεσερ, κοβάλεμαν νερο, κοβάλεμαν φυτο, ταύτεμαν τι φυτο σ' αθλάκια,
φίτεμαν, κσισίσιμον νερο, μεταφίτεμαν, το όλον 61 ιμερκα.

3) Τέρεμαν χοραφι: Πρότον, δέφτερον κάποτε κε τρίτον τσακέλιζμαν,
κυμόλομαν, κλάδεμαν, θερσεκοθάνια το όλον 68 ιμερκα.

4). Τοπλάεμαν κε δύλεμαν τι καπνω: Πρότον κε δέφτερον τσάκομαν,
κοβάλεμαν με το φόρτομαν κε το κσεφόρτομαν, θελονιάζμαν, ραματι
κρέμαζμαν, κοβάλεμαν θαγονι ανκεκα, φόρτομαν κε κσεφόρτομαν το κσε-
ραντερι με φοτίαν, κσερίεμαν ζον ίλεν, ταραγον κσερίεμαν, γόριζμαν το
κσερο καπνω, δέσιμον σα χαβάνια κρέμαζμαν το όλον 127 αργατικά.

5) Πρότον δύλεμαν το καπνω: Τεμετλέεμαν, σορτιρόφκα, τενκλέεμαν,
το όλον 100 αργατικά.

Παρατίρισι. Σ' αφτα τα νόρμας το ένιαζμαν κε ο πόλεμος
με τα ζοίφια, ζον λογαριαζμον κ' εσέβαν.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Πία μέρι πάγνε καλίτερα για τιν καλιέργιαν το καπνυ; ζελ.	3
Ντό τόπον έχι ο καπνον σο ρεβοπορο;	„ 6
Πός καματίετε το χοραφ το καπνυ;	„ 6
Πός πρεπ να ενιάσκουνταν τα χοράφια το καπνυ; . . .	„ 7
Πός περλεέφκυν τα φιτα το καπνυ;	„ 10
Ντό μέτρα πρεπ να πέρομε ενάντια ρα θλαθερα ζοίφια κε ρ'αρόστιας του φιτυ;	„ 17
Το μεταφίτεμαν του φιτυ αρα παρνίγια σο χοραφ . . .	„ 22
Το δύλεμαν του καπνυ απες σο χοραφ	„ 25
Το τοπλάεμαν του καπνυ	„ 27
Το κσερίεμαν του καπνυ	„ 31
Ι ρορτιρόφκα, το τεμετλέεμαν κε το τεγκλέεμαν του καπνυ	„ 36
Τα κιριότερα τα ρόγια του καπνυ, ντο πάγνε ρ'εμας . .	„ 39
Τ'αρόστιας του καπνυ κε τα ζοίφια ντο θλάφνε τον καπνον	„ 40
Σινπέραζμα (Ζακλιυτσένιε)	„ 48
Παραδιγματικον καλεντάρνι πλάνον για τιν εργασία .	„ 50
Πόσον εργατικον δίναμι χριάσκετε, με δεκάορον εργασία τιν ιμέραν	„ 51

III 1913 304